

Pedagogisch plan

Dagopvang

1-02-2022

Marga Oolders

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	3
Visie	3
Hoofdstuk 1.....	4
Uitgangspunten met betrekking tot het pedagogische beleid	4
Hoofdstuk 2.....	5
Middelen voor het bereiken van pedagogische doelen.....	5
2.1 Groepsopbouw	5
2.2 Groepsgrootte en personele bezetting.....	5
2.3 Dagindeling.....	5
2.4 Plaatsing.....	6
2.5 Wennen	6
2.6 Openingstijden	6
2.7 Haal- en brenggesprekken	6
2.8 Mentorschap.....	7
2.9 Observeren en signaleren.....	7
2.10 Het crècheboek.....	7
2.11 Vaste-gezichtencriterium	7
2.12 Oudergesprekken.....	8
2.13 Afwijkende locatie	8
2.14 Stagiaires.....	8
2.15 Veiligheid en gezondheid.....	9
2.16 Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.....	10
2.17 Uitjes	10
2.18 3-uursregeling	10
2.19 Extra opvang	11
2.20 Ruilen van dagen	11
2.21 Pedagogisch beleidsmedewerker en coach	11
2.22 Coronavirus of ander soortgelijk virus – hoe gaan wij hiermee om?	12
Hoofdstuk 3.....	13
Het verzorgen van kinderen.....	13
Hoofdstuk 4.....	15
Scheppen van ontwikkelingsmogelijkheden voor kinderen.....	15
4.1 Lichamelijke ontwikkeling.....	15
4.2 Sociaal-emotionele ontwikkeling.....	15
4.3 Verstandelijke en creatieve ontwikkeling	16
4.4 Taalontwikkeling	17
4.5 Ontwikkeling identiteit en zelfredzaamheid	18
4.6 Pravoov kindvolgsysteem.....	18
Hoofdstuk 5.....	20
Overbrengen van waarden en normen aan kinderen (socialisatieproces). 20	
Hoofdstuk 6.....	22
Seksuele vorming bij kinderen	22
6.1 De praktijk	22
6.2 Onze visie	23
6.3 Grenzen.....	23
Hoofdstuk 7.....	25
De oudercommissie	25
7.1 Taken	25
7.2 Status.....	25
Hoofdstuk 8.....	26
Klachten	26

Inleiding

Kinderen zijn het kostbaarste ‘bezit’ van ouders en verzorgers. Daarom zullen zij hun kinderen willen onderbrengen bij een betrouwbare kinderopvang in een omgeving waar iedereen met respect wordt aangesproken, waar duidelijke regels zijn en algemeen geaccepteerde waarden de basis vormen. Dit kan in Het Apenstaartje, een veilig en warm kinderdagverblijf waar kinderen en hun ouders zich thuis kunnen voelen.

Kindercentrum Het Apenstaartje is als zelfstandige, particuliere kinderopvang begonnen in oktober 2000 onder leiding van mevrouw C. Krijgsheld. In augustus 2006 is het kindercentrum overgegaan in handen van Marga Oolders. We bieden professionele kinderopvang voor kinderen van 0 tot 4 jaar. In ons dagverblijf worden de kinderen in een gezellige sfeer door de leidsters opgevangen, zodat de ouders met een gerust hart naar hun werk of andere bezigheden kunnen gaan. Om het vertrouwen van de ouders te kunnen waarborgen, zal er aan de veiligheid van de kinderen de hoogste prioriteit gegeven worden. We vinden het belangrijk dat naast de lichamelijke verzorging van de kinderen er een gevoel van geborgenheid bij de kinderen ontstaat in een veilige en hygiënische ruimte. Vanuit deze geborgenheid besteden onze pedagogisch medewerkers veel aandacht aan het ontwikkelen van sociale, cognitieve en motorische vaardigheden. De pedagogisch medewerkers zijn graag bereid om op vragen van ouders over verzorging en/of opvoeding van hun kinderen, zo mogelijk, advies en ondersteuning te geven. Ook zullen de pedagogisch medewerkers de ouders op de hoogte houden van bijzonderheden over gedrag en ontwikkeling.

Het beleid van het kindercentrum is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Kind, ouder en kindercentrum samen
- Ontplooien in een veilige omgeving
- Groeien naar zelfstandigheid
- Kinderopvang midden in de maatschappij.

Visie

Elk kind is uniek en heeft het recht om zich in een geborgen sfeer te kunnen ontwikkelen in een veilige, gezonde omgeving.

Met respect voor het kind wordt de ontwikkeling, zijn weg naar zelfstandigheid, begeleid door gediplomeerde pedagogisch medewerkers.

Samen met de ouders, die als eerste verantwoordelijk zijn, wil het kindercentrum een bijdrage leveren aan de verzorging en opvoeding van hun kinderen.

Kinderen moeten de ruimte krijgen om te werken aan zelfvertrouwen, zelfstandigheid en eigen verantwoording zodat, wanneer het kind op vierjarige leeftijd de opvang verlaat, het met genoeg zelfredzaamheid naar de basisschool kan gaan.

Het kind krijgt de ruimte om inzicht te krijgen in zijn eigen gevoelens en kennis te maken met andere relatie mogelijkheden.

Hoofdstuk 1

Uitgangspunten met betrekking tot het pedagogische beleid

Al het handelen van de pedagogisch medewerkers heeft tot doel het kind geborgenheid te bieden in een veilige, hygiënische omgeving.

Een goede verzorging is een basisvoorwaarde voor de ontwikkeling van de kinderen. De pedagogisch medewerker heeft tot plicht elk kind bescherming te bieden en het kind met respect voor de autonomie en zijn identiteit tegemoet te treden. Er ontstaat op deze manier een vertrouwensband tussen een kind en de pedagogisch medewerker. De verzorging van baby's tot één jaar wordt mede daarom door maximaal twee vaste pedagogisch medewerkers gedaan.

Wat we willen bereiken is, dat de kinderen ruimte krijgen om zich op de verschillende ontwikkelingsgebieden te kunnen ontplooien. Werken aan zelfvertrouwen, zelfstandigheid en eigen verantwoordelijkheid, zodat, wanneer het kind op vierjarige leeftijd de opvang verlaat, het met voldoende zelfredzaamheid naar de basisschool kan gaan.

De pedagogisch medewerkers zullen de kinderen stimuleren tot zelfstandigheid, zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid. Dit door het geven van structuur en het motiveren van kinderen om mee te doen aan activiteiten.

Dit alles hopen wij in een heldere, doorzichtige organisatie te bereiken.

Hoofdstuk 2

Middelen voor het bereiken van pedagogische doelen

2.1 Groepsopbouw

Kindercentrum Het Apenstaartje geeft op de dagopvang onderdak aan één verticale groep (kinderen van 0-4 jaar) en één Buitenschoolse Opvang (voor kinderen van 4-12 jaar). De Buitenschoolse opvang is gevestigd in de O.B.S. Menterhorn.

2.2 Groepsgrootte en personele bezetting

Er is één verticale stamgroep die uit maximaal 16 kinderen per dagdeel bestaat. Het gebouw is berekend op maximaal 20 kinderen. Vindt er uitbreiding boven de 16 plaats, dan zal er gewerkt worden met 2 stamgroepen in 2 speelruimtes. De kleine speelruimte wordt dan geschikt gemaakt voor een 2e stamgroep.

De opleidingseisen van de pedagogisch medewerker geschiedt volgens de richtlijnen van de CAO-Kinderopvang. De bezetting van de pedagogisch medewerkers geschiedt tevens volgens de richtlijnen van de CAO-Kinderopvang c.q. convenant kwaliteit kinderopvang. De CAO-Kinderopvang en het convenant kwaliteit kinderopvang liggen beide ter inzage op het kindercentrum. Bij ziekte of vakantie van een vaste pedagogisch medewerkster doen wij ons uiterste best om deze te vervangen door een andere vaste pedagogisch medewerkster. Mocht dit onverhoopt niet lukken dan wordt de pedagogisch medewerkster vervangen door een gediplomeerde oproepkracht.

De pedagogisch medewerkers hebben binnen het kindercentrum de mogelijkheid om een studie of workshop te volgen.

2.3 Dagindeling

De dagindeling wordt bepaald door de behoefte van kinderen om te eten, drinken en te slapen. Een aantal dagelijks terugkerende rituelen markeren de vaste momenten van de dag. Dit geeft structuur aan de dag en hierdoor ontstaat bij de kinderen een gevoel van veiligheid.

De baby's worden verzorgd volgens een dagritme dat zoveel mogelijk is aangepast aan het ritme van het kind en de wensen van de ouders.

Voor de grotere kinderen ziet een dag op onze dagopvang er globaal als volgt uit:

- Over het algemeen worden, tussen 07.00 en 09.00 uur, de kinderen gebracht, zij mogen tot 09.20 uur vrij spelen;
- als de kinderen na 09.00 uur gebracht worden, stellen we het op prijs dat de ouders niet meer de speelruimte binnen komen maar het kind in de hal overdragen. Dit om verstoring van het groepsgebeuren te voorkomen
- om 09.00 uur is tijd om gezamenlijk te gaan opruimen;
- om 09.15 uur wordt er aan alle kinderen een boek voorgelezen;
- om 09.30 uur krijgen de kinderen fruit en daarna drinken, waarna ze verschoond of naar de wc geholpen worden. Vervolgens is er tijd voor een activiteit;
- om 11.30 uur krijgen de kinderen een broodje en melk;

- tussen 12.30 en 13.00 uur is er tijd om kinderen te halen of te brengen, waarna de kleintjes naar bed gebracht worden en met de overige kinderen een kopje thee gedronken wordt;
- voor de thee wordt er aan de kinderen die niet op bed liggen een boekje voorgelezen;
- vanaf 15.00 uur worden de kinderen, afhankelijk van hun slaapgedrag, uit bed gehaald en is het rond 15.30 tijd voor een tarwebiscuit/cracker en drinken;
- tijd voor een activiteit of buiten spelen;
- tussen 16.30 en 18.00 uur worden de meeste kinderen opgehaald.

2.4 Plaatsing

Na de kennismaking krijgt de ouder een aanbod waarna een offerte opgesteld kan worden. Wanneer de ouders en de directeur van het kindercentrum hun handtekening onder de offerte hebben geplaatst en deze door het kindercentrum is ontvangen is de overeenkomst een feit. De offerte wordt dan gezien als contract. Vóór de ingang van de plaatsingsdatum komen ouder en kind op de dagopvang. We houden een gesprek over de plaatsing en de bijzonderheden van het kind. Zowel voor ouder als kind is het zeer wenselijk om twee dagdelen (of gedeeltes daarvan) kosteloos proef te draaien voor de plaatsingsdatum om aan de nieuwe situatie te wennen.

2.5 Wennen

Voor zowel ouders als kinderen is de eerste tijd na de plaatsing een periode van wennen aan de dagopvang. Wij vinden het belangrijk om hiervoor de tijd te nemen. De duur van het gewenningsproces is afhankelijk van de leeftijd en de aard van het kind. De kinderen worden na plaatsing vertrouwd gemaakt met de pedagogisch medewerkers, het dagritme, de regels en gewoonten van de groep. Eerlijkheid tussen pedagogisch medewerkers en ouders, maar ook tussen ouders en kinderen vinden we heel belangrijk. Daarom willen we heel graag dat u altijd zegt wanneer u weggaat. De kinderen krijgen de ruimte om een plaats te vinden in de groep en een relatie op te bouwen met de andere kinderen en met de pedagogisch medewerkers.

2.6 Openingstijden

Het kindercentrum is vijf dagen per week open van 07.00 tot 18.00 uur. De dag bestaat uit twee dagdelen; 's morgens van 07.00 tot 12.30 uur en 's middags van 12.30 tot 18.00 uur. Kinderen kunnen per dagdeel ingeschreven worden.

Het kindercentrum is 51 weken per jaar geopend. Op officiële feest- en gedenkdagen, de vrijdag na Hemelvaartsdag, de dagen rond kerst en oud en nieuw (week 52) is het kindercentrum gesloten.

2.7 Haal- en brengesprekken

Bij het halen en brengen van de kinderen wordt de tijd genomen om informatie uit te wisselen tussen ouders en pedagogisch medewerkers. Dit kan om praktische zaken gaan, zoals de haal- en brengtijden, eten en slapen of om zaken als het sociale gedrag van het kind, bijzondere voorvallen op de dagopvang of thuis, afstemming in handelen en dag invulling.

2.8 Mentorschap

Aan ieder kind wordt een mentor toegewezen. De mentor is een pedagogisch medewerker die werkt op de groep van het kind. Zij observeert en volgt de ontwikkeling van het kind en bespreekt periodiek de ontwikkeling van het kind met de ouders. De mentor is ook het aanspreekpunt voor de ouders. Bij vragen over de ontwikkeling en het welbevinden van het kind kunnen zij te allen tijde terecht bij de mentor van het kind. Tijdens het intakegesprek, wat plaatsvindt voordat het kind geplaatst wordt, informeren wij de ouder(s) over wie de mentor is van het kind. Zo mogelijk voert ook de mentor het intakegesprek met de ouder(s).

2.9 Observeren en signaleren

Zoals in paragraaf 2.8 aangegeven observeert en volgt de mentor de ontwikkeling van het kind. Bij zorgen over de ontwikkeling van een kind zal zij in overleg gaan met de andere pedagogisch medewerkers en eventueel daarna contact opnemen met de ouders. In een oudergesprek worden de zorgen besproken en wordt gekeken of het kindercentrum en de ouder(s) samen een plan van aanpak kunnen maken om het kind verder te helpen. Liggen de problemen buiten de (hulp)mogelijkheden van het kindercentrum dan zal worden geadviseerd de hulp van de huisarts of een specialist in te roepen. In hoofdstuk 3 paragraaf 5 komen wij hier uitgebreid op terug.

2.10 Het crècheboek

Voor kinderen tot 18 maanden wordt een persoonlijk crècheboek aangelegd. Hierin kunnen de ouders en pedagogisch medewerkers allerlei zaken over het kind kwijt. Elke dag dat het kind op de opvang is, zal de pedagogisch medewerker in het schrift schrijven hoe het kind het op de opvang heeft gehad. Voor de pedagogisch medewerker is het erg fijn als ook de ouders bijzonderheden voor de verzorging van die dag in het schrift schrijven.

Voor kinderen ouder dan 18 maanden is er een slaapboek. In dit slaapboek worden de slaaptijden bijgehouden. Persoonlijke zaken en hoe de dag voor het kind is verlopen wordt besproken tijdens de overdracht.

2.11 Vaste-gezichtencriterium

De verzorging van baby's tot één jaar wordt door maximaal twee vaste pedagogisch medewerkers gedaan. Als de baby aanwezig is, werkt er altijd minimaal één vast gezicht van het kind op de groep. Een vaste pedagogisch medewerker biedt sociaal-emotionele veiligheid aan een baby. De medewerker weet hoe de baby zich ontwikkelt, waar de baby gestrest van raakt en weet waar de baby behoefte aan heeft.

Eén van de vaste gezichten zal tevens de mentor zijn van het kind. Tijdens het intakegesprek, voor de daadwerkelijke plaatsing van het kind, wordt met de ouders besproken wie de vaste gezichten zijn en wie de mentor wordt.

Is er sprake van overmacht en is het onmogelijk om een vast gezicht in te zetten terwijl dit wel een vereiste is, dan zullen we onze uiterste best doen om een bekend gezicht in te zetten. Met een bekend gezicht bedoelen we een medewerkster die met grote regelmaat op de groep staat terwijl de baby ook aanwezig is.

Bij overmacht kan gedacht worden aan ziekte, vakantie, verlof. Uiteraard zijn er meerdere situaties denkbaar waar sprake is van overmacht.

2.12 Oudergesprekken

Voor meer diepgang in de contacten worden ouders tenminste één keer per jaar uitgenodigd voor een evaluatiegesprek. De ouder heeft het gesprek met de mentor van het kind. Het doel van het gesprek is vorm te geven aan de gedeelde opvoeding door middel van informatie-uitwisseling. Een belangrijk onderwerp van gesprek is de ontwikkeling van het kind in de dagopvang en in de thuissituatie. Als leidraad voor het gesprek gebruiken wij de Pravoo kind observatielijsten. Deze kind observatielijsten mag u als ouder uiteraard altijd inzien.

Het is voor een ouder natuurlijk altijd mogelijk om, indien daar behoefte of aanleiding toe is, zelf een afspraak te maken met het aanspreekpunt / leidster van uw kind.

2.13 Afwijkende locatie

Bij minimale deelname (4 kinderen of minder) aan de buitenschoolse opvang brengen we de kinderen van de buitenschoolse opvang onder op de dagopvang. Deze maatregel is nodig met oog op de bedrijfsvoering. Het is ons streven dit zo veel mogelijk te beperken omdat BSO kinderen andere spelbehoeften hebben dan kinderen die de dagopvang bezoeken. Als er een stagiaire (18+) beschikbaar is zal deze, naast een gediplomeerde pedagogisch medewerker, worden ingezet op kleine groepen, dit conform de richtlijnen van de CAO-Kinderopvang c.q. convenant kwaliteit kinderopvang. De oudercommissie is op de hoogte van deze maatregel en heeft ingestemd, echter wel verzocht om het verblijf van BSO kinderen op de dagopvang zoveel mogelijk te beperken.

2.14 Stagiaires

Op zowel de dagopvang als op de buitenschoolse opvang kunnen stagiaires worden ingezet. De studenten volgen de opleiding Sociaal Pedagogisch Werk, niveau 3 of 4. Studenten die de opleiding Sociaal Pedagogisch Werk (niv. 3 of 4) volgen is het toegestaan kinderen onder 1 jaar te begeleiden en verzorgen. Wij garanderen de veiligheid van uw kinderen daarom gebeurt dit strikt onder begeleiding van de vaste pedagogisch medewerkster van de baby en de stagebegeleider van de stagiaire. Wij hanteren m.b.t. bovenstaande een strikt protocol. Dit protocol ligt ter inzage op het kindercentrum.

De stagiaire start met huishoudelijke en verzorgende taken. Bijvoorbeeld fruit snijden, broodjes smeren en daarbij de tafel dekken. Nadien afruimen, afwassen en het aanvegen van de vloer. Tevens mag hij/zij, onder begeleiding van de stagebegeleider, de oudere kinderen van de groep begeleiden naar de wc en/of een schone luier geven. Ook het in bed leggen van de oudere kinderen behoort bij de taken. Dit laatste in beginsel ook alleen onder begeleiding van de stagebegeleider. Naast huishoudelijke en verzorgende taken is het de stagiaire toegestaan om samen met de kinderen te spelen, bijvoorbeeld een boekje te lezen. Naar verloop van tijd worden, als de stagiaire aan de verwachtingen voldoet, de taken uitgebreid. Naast het werk op de groep werkt de stagiaire aan competenties en opdrachten van school.

De stagiaires worden begeleid door een pedagogisch medewerker die minimaal in het bezit is van het diploma waarvoor de stagiaire stage loopt. De stagiaire loopt grotendeels stage op de momenten dat ook de stagebegeleider aanwezig is. De stagiaire en begeleider hebben regelmatig gesprekken waarin de ontwikkeling van de stagiaire wordt geëvalueerd en opdrachten worden beoordeelt c.q. besproken. Kindercentrum Het Apenstaartje is een erkend leerbedrijf.

2.15 Veiligheid en gezondheid

Kinderen zijn nieuwsgierig en willen de wereld om hen heen ontdekken. Daarom is een veilige en gezonde omgeving van groot belang. De risico's die de kinderen lopen moeten gereduceerd worden tot het minimum en de kans op ernstig letsel moet worden voorkomen. Om dit te bewerkstelligen wordt er elk jaar een risico-inventarisatie gezondheid en risico-inventarisatie veiligheid gedaan. Wij doen dit aan de hand van een methode ontwikkeld door de stichting Consument en Veiligheid (veiligheidsmanagement) en een methode ontwikkeld door het Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid (gezondheidsmanagement).

De "risicovragen" worden digitaal ingevuld via het systeem Risicomonitor 2.0. Door middel van die vragen stellen wij vast waar kinderen risico's lopen. Deze risico's worden verwoord in actieplannen en samen met het team worden er maatregelen vastgesteld. Het invullen van risico-inventarisatie is ons uitgangspunt en maakt deel uit van ons veiligheids- en gezondheidsbeleid. Vanuit hier werken we verder aan een continu proces om de veiligheid te waarborgen. Tijdens elk overleg, die gemiddeld elke zes weken plaatsvindt, bespreken we de risico-inventarisatie en wordt het zo nodig geactualiseerd.

Het veiligheids- en gezondheidsbeleid gaat over de voornaamste risico's met grote gevolgen en het risico op grensoverschrijdend gedrag. Het beleid bevat een plan van aanpak hoe de risico's ingeperkt worden en hoe gehandeld moet worden zodra een ongezonde en/of onveilige situatie zich voordoet.

Pedagogisch medewerkers leren kinderen omgaan met kleine risico's. In het veiligheids- en gezondheidsbeleid staat beschreven hoe dat kinderen geleerd wordt. In het beleid staat ook hoe het risico op grensoverschrijdend gedrag door zowel aanwezige volwassenen als kinderen zo veel als mogelijk wordt beperkt. In het veiligheids- en gezondheidsbeleid staat tevens omschreven hoe het vierogenprincipe wordt toegepast en hoe wij de achterwacht hebben georganiseerd.

De oudercommissie is betrokken bij de totstandkoming van het veiligheids- en gezondheidsbeleid.

Het veiligheids- en gezondheidsbeleid ligt ter inzage op de dagopvang.

Alle pedagogisch medewerkers zijn in het bezit van een erkend certificaat kinder-EHBO. Elke twee jaar wordt er een herhaling gevolgd zodat de kennis weer opgefrist wordt, men goed op de hoogte blijft van de ontwikkelingen en uiteraard het certificaat zijn geldigheid bewaard.

Op het kindercentrum is een ontruimingsplan aanwezig. Elke pedagogisch medewerker kent het plan en het ligt in ons streven elk jaar een oefening te houden zodat men exact weet wat er van ze verwacht wordt. Het ontruimingsplan is op een centrale plek in het kindercentrum aanwezig, bereikbaar voor iedereen. Het plan wordt zo nodig geactualiseerd en is goed gekeurd door de brandweer.

Voor u als bezoeker is het fijn om te weten waar zich de blusmiddelen bevinden. U vindt een schuimblusser in de hal, in de grote speelruimte bevindt zich een brandslang en in het halletje bij het toilet treft u tevens een schuimblusser aan.

2.16 Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Als medewerker in de kinderopvang kun je te maken krijgen met slachtoffers van huiselijk geweld of kindermishandeling. Het is dan in het belang van het kind dat er goed gehandeld wordt. De Brancheorganisatie Kinderopvang heeft een Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling ontwikkeld. De Meldcode is een overzichtelijk vijfstappenplan waarin staat beschreven wat de pedagogisch medewerkers het beste kunnen doen bij (een vermoeden van) huiselijk geweld of kindermishandeling. De Meldcode leidt de pedagogisch medewerkers door het proces vanaf het eerste vermoeden tot aan het moment dat hij of zij moet beslissen over het doen van een melding. Kindercentrum Het Apenstaartje werkt met deze meldcode.

Wij werken tevens met de app Meldcode KM. Via deze app zijn wij altijd op de hoogte van de laatste ontwikkelingen en zijn wij ook altijd in het bezit van de laatste versie van het protocol kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag.

Deze app stelt ons tevens in staat om vlot contact te krijgen met de benodigde instanties.

2.17 Uitjes

Als het kind-leidster ratio, genoemd in het convenant kwaliteit kinderopvang, binnen de dagopvang het toestaat, worden er af en toe kleine uitjes gehouden. U kunt dan bijvoorbeeld denken aan bijv. een wandelingetje naar de brievenbus om een verjaardagskaartje te posten. Als regel geldt; per leidster maximaal 2 kinderen (aan elke hand één), leeftijd van de kinderen tussen de 3 en 4 jaar. Uiteraard gaan er alleen kinderen mee waarvan de ouders toestemming hebben gegeven om een uitje te maken.

2.18 3-uursregeling

Binnen de kinderopvang kan, bij minimaal tien uur aaneengesloten opvang, worden afgeweken van de beroepskracht kind ratio (BKR) gedurende maximaal drie uur per dag. Die uren hoeven niet aaneengesloten te zijn. Er kunnen tijdens die uren minder pedagogisch medewerkers worden ingezet. Voorwaarde is wel dat minimaal de helft van het op grond van de BKR vereiste aantal pedagogisch medewerkers wordt ingezet. Deze uren voor de afwijkende inzet kunnen op de dagen van de week verschillen, maar zijn wel iedere week hetzelfde.

De tijden waarop wordt afgeweken van de BKR zijn,

Dagen	Tijden
Maandag	7.00 tot 8.00 uur 13.00 tot 14.00 uur 17.00 tot 18.00 uur
Dinsdag	7.00 tot 8.00 uur 13.00 tot 14.00 uur 17.00 tot 18.00 uur
Woensdag	7.00 tot 8.00 uur 11.45 tot 12.30 uur
Donderdag	7.00 tot 8.00 uur 13.00 tot 14.00 uur 17.00 tot 18.00 uur
Vrijdag	7.00 tot 8.00 uur

Tussen 7.00 en 8.00 uur én tussen 17.00 en 18.00 uur staat de pedagogisch medewerkster alleen op de groep. Bij calamiteiten is de achterwacht binnen 15 minuten op het kindercentrum om de pedagogisch medewerkster te ondersteunen.

Tussen 13.00 en 14.00 uur wordt er pauze gehouden. De eerste medewerkster gaat om 13.00 uur met pauze en heeft een half uur pauze. De tweede medewerkster heeft om 13.30 uur pauze tot 14.00 uur.

Moeten er volgens de BKR drie medewerkers aanwezig zijn op de groep dan werken er maximaal twee van de drie medewerkers de hele dag. Zij werken van 7.00 tot 17.00 uur of van 8.00 tot 18.00 uur. Een eventueel derde medewerkster op de groep werkt van 7.00 tot 12.30 uur of van 12.30 tot 18.00

2.19 Extra opvang

Binnen het kinderdagverblijf en de buitenschoolse opvang bestaat de mogelijkheid om een extra dag(deel) af te nemen. Dit kan de ouders dit aanvragen bij de groepsleiding die in overleg met de directie beoordeelt of de bezetting het toelaat. De dagdelen worden als extra afname achteraf gefactureerd.

Indien de extra opvang niet door hoeft te gaan kunnen de dagdelen tot één week voor de opvangdag kosteloos worden geannuleerd. Indien niet tijdig afgemeld worden de extra aangevraagde dagdelen in rekening gebracht.

2.20 Ruilen van dagen

Binnen het kinderdagverblijf en de buitenschoolse opvang bestaat er tevens de mogelijkheid om een dag(deel) te ruilen. Hiervoor gelden de volgende voorwaarden:

- De te ruilen dagdelen moeten binnen 2 weken opgenomen worden. Opsparen van dagdelen is niet mogelijk. Ook het inhalen van verzuimde dagdelen (ziektedagen, feestdagen of sluitingsdagen) is niet mogelijk.
- Ruilen is alleen mogelijk wanneer de groepssamenstelling op het gewenste dagdeel dit toelaat.
- Het gebruik van een gewenst dagdeel mag niet tot gevolg hebben dat er extra groepsleiding ingezet moet worden.
- Margedagen op de buitenschoolse opvang kunnen niet als ruildagen gebruikt worden.

De directie beslist of een verzoek tot ruilen van dagdelen gehonoreerd kan worden. Ruildagen kun je mondeling dan wel schriftelijk aanvragen.

2.21 Pedagogisch beleidsmedewerker en coach

De pedagogisch beleidsmedewerker ontwikkelt ook het pedagogisch beleid. Het pedagogisch beleid kan breder zijn dan alleen het pedagogisch beleidsplan, het kan al het beleid omvatten dat raakt aan de pedagogische praktijk. Daarnaast kan de pedagogisch beleidsmedewerker een taak hebben bij het bewaken en invoeren van pedagogische beleidsvoornemens, zodat iedere medewerker werkt volgens dezelfde pedagogische visie.

De pedagogisch beleidsmedewerker zorgt als coach voor het verbeteren van de pedagogische kwaliteit van de werkzaamheden en professionele ontwikkeling van de pedagogisch medewerkers. Een coach begeleidt en traint de medewerker(s) bij de dagelijkse praktijkwerkzaamheden. Iedere pedagogisch medewerker ontvangt jaarlijks coaching, ook tijdelijke en flexibele medewerkers.

Binnen Het Apenstaartje is Marga Oolders de pedagogisch coach/ beleidsmedewerker. Zij heeft in 2018-2019 de training voor pedagogisch coach/ beleidsmedewerker gevolgd en deze met goed gevolg in april 2019 afgerond.

Op het kindercentrum ligt het coaching plan van het lopende jaar vrij ter inzage. Hierin kunt u lezen hoeveel uren coaching er totaal dient te worden gegeven en hoe dit vorm wordt gegeven.

2.22 Coronavirus of ander soortgelijk virus – hoe gaan wij hiermee om?

Wij volgen de richtlijnen en adviezen van het RIVM en de (lokale) GGD. Zolang beiden aangeven dat er (nog) geen reden is voor specifieke maatregelen handelen wij volgens het door ons gevoerde beleid op het gebied van veiligheid en gezondheid. Zodra die aanleiding er wel is worden wij door de Brancheorganisatie of de GGD geïnformeerd.

Bij extreme calamiteiten op gebied van de gezondheid van de medewerkers of kinderen voert de GGD, mocht deze situatie zich voor gaan doen, de regie en geeft ons instructies hoe te handelen.

In het veiligheid en gezondheidsbeleid is opgenomen hoe wij omgaan met hygiëne en infectieziekten. Ons beleid veiligheid en gezondheid is in lijn met de adviezen van het RIVM.

Specifiek voor het coronavirus geeft het RIVM het volgende advies:

- Was handen regelmatig
- Hoest en nies in de binnenkant van je elleboog
- Gebruik papieren zakdoekjes
- Schud geen handen
- Houd 1,5 meter afstand (2 armlengtes) van anderen.

Het RIVM heeft actuele informatie over het virus en hoe te handelen op de site www.rivm.nl

Klachten die veel voorkomen:

- Verkoudheidsklachten zoals neusverkoudheid, loopneus, niezen, keelpijn
- Hoesten
- Benauwdheid
- Verhoging of koorts
- Plotseling verlies van reuk en/of smaak (zonder neusverstopping)

Hoofdstuk 3

Het verzorgen van kinderen

In onze dagopvang zijn we voor een groot deel van de dag bezig met het verzorgen van kinderen. Er moet gezorgd worden voor voldoende rust, er moet worden gegeten en gedronken en de hygiëne moet in acht genomen worden. In 'Het Apenstaartje' wordt dagelijks aandacht besteed aan:

- **Verschonen:** op vaste tijden worden de luiers van de kinderen gecontroleerd. Indien nodig worden met een wattenstaafje de billen ingesmeerd met zalf. Daarna wassen de pedagogisch medewerkers hun handen. Kinderen die al zelf naar de wc gaan moeten nadien ook de handen wassen.
- **Slapen:** elk kind heeft een vast bedje plus beddengoed. Het slaapritme van thuis wordt zo veel mogelijk overgenomen. Kinderen tot twee jaar slapen in een slaapzakje. De kinderen mogen een eigen knuffel of speen mee naar bed nemen. Vanaf twee jaar mogen de kinderen onder een dekbed slapen.
- **Maaltijden:** bij baby's wordt het ritme van thuis overgenomen. De oudere kinderen eten en drinken gezamenlijk op vaste tijden. Als een kind een bepaald dieet volgt, wordt dit dieet op het kindercentrum ook gevolgd. Wanneer uw kind jarig is en trakteert is het fijn dat u met één van de pedagogisch medewerkers overlegt over de traktatie. Het jarige kind zit op de verjaardag stoel, de pedagogisch medewerkers en de andere kinderen op de grond. Zo is het een feestelijk gebeuren en mag de jarige zijn/haar traktatie uitdelen. Wij vinden het prettig als u gezond trakteert en niet te veel.
- **Hygiëne:** Voor het schoonmaken van het speelgoed zijn er schoonmaaklijsten. De speelruimtes en de slaapkamers worden dagelijks geventileerd. De kleinste kinderen hebben hun eigen fles en fopspeen. Bij kinderen jonger dan zeven maanden wordt na elke voeding de fles gesteriliseerd d.m.v. een magnetron sterilisator (bij oudere kinderen gaan we er van uit dat de ouders zelf de flessen en speen uitkoken). Er wordt in het gebouw van de dagopvang *nooit* gerookt. Er is reservekleding voor de kinderen aanwezig. Zalf wordt met een wattenstaafje uit het potje gehaald. Het eetgedeelte is gescheiden van het verschoongedeelte. Vaatdoekjes, spuugdoekjes en dergelijke worden regelmatig gewassen. Het beddengoed wordt wekelijks verschoond. Er wordt dagelijks met de ramen open geswift. Tweemaal per week komt er een schoonmaakster. Dagelijkse schoonmaakwerkzaamheden worden n.a.v. een schoonmaaklijst uitgevoerd door de pedagogisch medewerkers. In de map protocollen staat bij protocol hygiëne e.e.a. nog uitgebreider beschreven.
- **Veiligheid:** de ruimtes zijn ingericht conform brandweer en GGD-normen. Tijdens het spelen wordt er op de kinderen gelet en worden ze zo nodig gecorrigeerd als ze op een onveilige manier spelen.
- **Gezondheid:** Als een kind op de dagopvang ziek wordt bellen wij de ouders. Een kind is het liefst thuis als het ziek is, het heeft dan extra aandacht en verzorging nodig. Wanneer de temperatuur beneden de 36.5°C of boven de 38.5°C komt, worden de ouders gebeld om hun kind te komen halen. Dit gebeurt ook als een kind te ziek is om aan activiteiten

deel te nemen of te veel verzorging vraagt van één pedagogisch medewerkster. Een kind dat wat hangerig of moe is mag bij een pedagogisch medewerker zitten en krijgt extra aandacht.

Met betrekking tot het al dan niet weren van kinderen houdt het kindercentrum zich aan de regels zoals vermeld in de map van de GGD (met weren wordt bedoeld het tijdelijk niet toelaten van een kind vanwege een onaanvaardbaar gezondheidsrisico voor de overige kinderen). Los hiervan kan besloten worden een ziek kind niet toe te laten indien de leidsters niet in staat zijn de noodzakelijke extra zorg en aandacht aan het zieke kind te besteden. Wij verwachten van ouders dat zij het ons melden wanneer hun kind ziek is. Het melden van hoofdluis of andere besmettelijke aandoeningen is belangrijk, zodat maatregelen genomen kunnen worden om uitbreiding te kunnen voorkomen.

Voor bovenstaande onderwerpen veiligheid en gezondheid zie ook punt 2.15

- ***Inrichting van de ruimtes:*** De dagopvang is ingericht volgens de regels van de GGD en volgens de brandweervoorschriften. De ruimte is overzichtelijk voor zowel kinderen, pedagogisch medewerkers als ouders. Er zijn twee verschillende speelruimtes waaruit een keuze gemaakt kan worden, afhankelijk van de ontwikkelingsfase en de aard van het kind. Er is een dubbele hoge box zodat een baby rustig en veilig in de speelruimte kan vertoeven. Het buitenterrein is veilig en goed afgeschermd. Er is variatie in speelmateriaal.
- ***Gehandicapte kinderen:*** De ruimte is niet specifiek aangepast voor kinderen met een handicap. Mocht er in de toekomst een gehandicapt kind worden aangemeld dan zal er gekeken moeten worden of het mogelijk is de ruimte aan te passen. Indien er voor het kind ook veel persoonlijke zorg nodig is zal een extra pedagogisch medewerker ingezet moeten worden. Een en ander moet wel haalbaar zijn.

Hoofdstuk 4

Scheppen van ontwikkelingsmogelijkheden voor kinderen

4.1 Lichamelijke ontwikkeling

Spelen is een manier om de wereld te ontdekken en te ordenen. Ieder kind is uniek en zal zich op eigen wijze ontwikkelen en ontplooien. In hun speelleerproces stimuleren we de kinderen tot zelfstandigheid, zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid. Wij creëren volop kansen voor kinderen en bieden hen uitdaging.

In de leeftijd van nul tot vier jaar maken kinderen een grote ontwikkeling door in motorische vaardigheden. Het kindercentrum zorgt voor een gevarieerd activiteitenaanbod met de volgende aandachtsgebieden:

Stimuleren van grove motoriek door:

- het geven van veel bewegingsvrijheid aan kinderen om te kunnen rennen, stappen en fietsen; vindt dit binnen plaats dan dient daarbij de veiligheid van de kleinere kinderen niet in gedrang te komen.
- het kinderen toe te staan lawaai te maken;
- kinderen spelletjes te laten doen met motorische bewegingen;
- kinderen regelmatig buiten te laten spelen, indien de weersomstandigheden dit toelaten.

Stimuleren van fijne motoriek door:

- kinderen verschillende puzzels en spelletjes te laten doen;
- kinderen te laten scheuren, knippen, tekenen met verschillende materialen, plakken en verven;
- kinderen gebruik te laten maken van allerlei soorten constructiemateriaal, dat verschillende mogelijkheden tot bevestiging heeft.

Stimuleren van de cognitieve ontwikkeling door:

- kinderen zelf oplossingen te laten bedenken voor tot dan toe onbekende situaties;
- het aanbieden van verschillende spelmaterialen met uiteenlopende moeilijkheidsgraden.

Bij georganiseerde activiteiten worden het tempo en het niveau aan de groep of het individuele kind aangepast. Niemand is verplicht om mee te doen, maar kinderen worden gestimuleerd om nieuwe dingen te proberen.

Naast georganiseerde activiteiten is er voldoende ruimte voor vrij spel.

4.2 Sociaal-emotionele ontwikkeling

Door het omgaan met leeftijdgenootjes en leidsters leert het kind de uitwerking van zijn gedrag op anderen kennen. Hierdoor leert het kind inzicht te krijgen in zijn eigen gevoelens en maakt het kennis met andere reactiemogelijkheden. Tevens leert het kind al vroeg de betekenis van delen, troosten, helpen, rekening te houden met een ander en omgaan met conflicten.

De sociale ontwikkeling wordt gestimuleerd door:

- kinderen zelf oplossingen te laten zoeken bij conflicten;
- kinderen te leren hun emoties verwoorden;
- de gevoelens van de kinderen te respecteren.

Door grenzen te stellen leert een kind tot hoever het kan gaan en ervaart het wat er gebeurt als het de grenzen overschrijdt. Het leert de consequenties van zijn gedrag. Bij het toepassen van de regels wordt rekening gehouden met het ontwikkelingsniveau van het kind en de situatie van het moment. Gedrag wordt beloond of bestraft op een manier die binnen de ontwikkelingsfase van het kind past en niet het zelfvertrouwen van het kind ondermijnt. Afhankelijk van de situatie kan het gewenst zijn negatief gedrag te negeren en positief gedrag te belonen, bijvoorbeeld door het geven van complimenten. Het is wel van belang om direct volgend op het gedrag van het kind te belonen of te straffen, het heeft minder effect als er veel tijd verstreken is.

Er wordt veel ruimte geboden voor het uiten van emoties. Deze worden zoveel mogelijk bespreekbaar gemaakt. Elk kind kent een scala aan emoties, zoals blijdschap, verdriet, angst en boosheid. Voor kinderen kan het moeilijk zijn om deze emoties te uiten, daartoe moet het kind zich veilig en geborgen voelen. De pedagogisch medewerkers kunnen hierbij helpen door de emoties te vertalen en verduidelijken voor het kind en/of de groep. Het is van belang dat het kind zich in het uiten van zijn emoties gerespecteerd en geaccepteerd voelt.

4.3 Verstandelijke en creatieve ontwikkeling

Spelen en bezig zijn is leren voor een kind. Een kind leert onder meer door voorbeeld en nabootsing. Door allerlei dagelijkse gebeurtenissen te bespreken ontstaat ordening in de wereld van het kind. De leidster legt uit, benoemt de dingen, nodigt de kinderen uit om zelf dingen te verwoorden en doet een beroep op het vermogen van de kinderen om zelf oplossingen te zoeken voor problemen.

Om de verstandelijke ontwikkeling nog meer impuls te geven behandelen we elk jaar een aantal thema's. Op speelse wijze maken de kinderen kennis met bijv. tellen, kleuren, kleding, jaargetijden etc. Er worden boekjes voorgelezen, geknutseld en spelletjes gedaan en er wordt aan het thema "gevoeld". U kunt bij het thema herfst bijv. denken aan; naar buiten gaan en blaadjes en kastanjes zoeken. Letterlijk de herfst voelen!

Bij het aanleren van creatieve vaardigheden gaat het er om dat je de kinderen scheppend bezig laat zijn, ze iets laat maken wat ze zelf bedacht en/of ontworpen hebben. Creativiteit vergroot kunstzin en fantasie en draagt bij aan zelfontplooiing, zelfwaardering en het probleemoplossende vermogen. Door het aanbieden van allerlei soorten materialen, activiteiten en speelgoed wordt de creatieve ontwikkeling gestimuleerd. De kinderen mogen experimenteren met het aangeboden materiaal, maar er wordt ook gewerkt aan de hand van thema's. Met een goed gekozen thema proberen we aan te sluiten op de belevingswereld van de kinderen. Denk hierbij aan Sinterklaas, kerst, de jaargetijden, maar ook aan thema's als vervoer, eten & drinken, lichamenlijk besef enzovoort. Voorbeelden van materialen zijn klei, verf, kleurpotloden, water en zand. Voorbeelden van activiteiten zijn knippen, plakken, kleuren, verven, zingen, dansen en muziek maken. Bij alle activiteiten wordt rekening gehouden met de ontwikkelingsleeftijd van de kinderen.

4.4 Taalontwikkeling

De cognitieve ontwikkeling heeft betrekking op de ontwikkeling van taal (begrijpen en spreken) en denken begrip en inzicht verwerven door de informatie uit de omgeving te ordenen, te onthouden, toe te passen en te combineren met nieuwe situaties. Taal en denken zijn nauw met elkaar verbonden. Taal is een belangrijk middel om inzicht te krijgen in de omringende wereld. Een kind vraagt en krijgt in taal uitleg en hulp.

De pedagogisch medewerker speelt hierin een actieve rol door veel tegen het kind te praten en interactief voor te lezen. Zoveel mogelijk wordt op elke taaluitdrukking van het kind gereageerd; van de eerste klanken die de baby maakt tot de vragen en verhalen van de peuter. Er wordt door de pedagogisch medewerker geen brabbeltaal gesproken of nagepraat. Ter stimulering van de taalontwikkeling wordt er regelmatig tijd gemaakt voor leesmomenten. Ook organiseren we, in het kader van het voorlezen, jaarlijks een aantal voorleesactiviteiten op de dagopvang (voorleesdagen, boek en film) al dan niet met behulp van de bibliotheek.

Taal heeft verschillende functies:

- met taal breng je een boodschap over
- met behulp van taal maak je contact
- met behulp van taal wissel je informatie uit
- taal is een middel om de wereld te ordenen en geeft houvast
- taal is nodig om te denken
- met taal kun je gedrag sturen
- met taal kun je gevoelens uiten
- met taal kun je fantasie uitspelen.

In de eerste vier levensjaren leren kinderen het gemakkelijkst praten. Hier wordt door de pedagogisch medewerker op ingespeeld door:

- kinderen voor te lezen
- duidelijk te spreken
- zoveel mogelijk op elke taaluitdrukking van de kinderen te reageren; van de eerste klanken die een baby maakt tot de vragen en verhalen van de peuter
- gevoelens en boodschappen goed te verwoorden voor de kinderen
- zelf niet in 'kindertaal' te spreken
- kinderen kleine opdrachten uit te laten voeren
- te benoemen wat we doen, bijvoorbeeld tijdens het verschonen.

Als we merken of denken dat een kind een taalachterstand heeft, gaan we in overleg met de ouders. Samen met de ouders willen we hier extra aandacht aan te besteden.

Zoals al genoemd neemt voorlezen een belangrijke rol in op het kindercentrum. We hebben het structureel ingebouwd in onze dagindeling en we lezen voor in onze leeshoek in de kleine speelruimte.

De momenten op de dag dat we voorlezen zijn:

- s'morgens om 9.15 uur voor het fruit eten.
- s'middags om 13.30 uur in onze voorleeshoek voor het theedrinken.

4.5 Ontwikkeling identiteit en zelfredzaamheid

Voor de pedagogisch medewerkers is het individuele kind een belangrijk uitgangspunt; elk kind is uniek en ontwikkelt zich in zijn eigen tempo. Door hierop in te spelen en het kind positief te benaderen bevorderen wij het zelfvertrouwen van het kind. Er wordt aandacht besteed aan de persoonlijke verhalen en het kind wordt gestimuleerd zich te uiten, eigen keuzes te maken en voor zichzelf op te komen. Een voorbeeld van spelenderwijs leren is het in de kring benoemen van namen.

Naast zelfredzaamheid kun je ook spreken van zelfstandigheid. Het verschil is dat bij zelfredzaamheid de nadruk ligt op het zichzelf kunnen redden, terwijl het bij zelfstandigheid ook gaat om het kunnen dragen van verantwoordelijkheid.

De pedagogisch medewerkers stimuleren de kinderen in hun zelfredzaamheid en zelfstandigheid door:

- Het kind te laten doen wat het zelf kan, bijvoorbeeld jas en schoenen aan (proberen) te doen. Hierbij zorgen we er wel voor dat het kind niet te veel mislukkingen ervaart, zodat het niet ontmoedigt raakt.
- Kinderen mee te laten helpen met opruimen. We gaan eerst zingen om het opruimen in te luiden. Vervolgens worden de taken zo duidelijk en overzichtelijk mogelijk gehouden, bijvoorbeeld: “Gooi alle knuffels maar in de mand”. Ook wordt er eigen initiatief gemotiveerd: “Wat ga jij opruimen?”
- Het kind zelf naar de wc te laten gaan. Als ze klaar zijn helpen we als het nodig is. Bij oudere peuters stimuleren om zelf handen te wassen (controleren dit wel)
- Het kind te stimuleren het zelf te vragen als het iets van een ander kind wil.
- Het kind te stimuleren zelf probleempjes op te lossen.
- Het kind stap voor stap te leren zelf te eten en te drinken.
- Zindelijkheidsstraining te geven, samen met de ouders.

4.6 Pravoo kindvolgsysteem

Wij werken met het Pravoo kindvolgsysteem. Het Pravoo kindvolgsysteem is een hulpmiddel voor pedagogisch medewerkers die werkzaam zijn in de kinderopvang of peuterspeelzalen. Het kan de pedagogisch medewerker helpen om inzicht te krijgen in de ontwikkeling van kinderen van twee à drie maanden tot 4 jaar, als ze naar de basisschool gaan.

Het kindvolgsysteem levert een belangrijke bijdrage aan het professioneel begeleiden van de kinderen op de dagopvang van Het Apenstaartje. Het zorgt ervoor dat pedagogisch medewerkers een eenduidige blik hebben op de ontwikkeling van de kinderen, men kijkt allemaal door dezelfde bril.

Tweemaal per jaar, om de 5 tot 6 maanden, wordt het kind heel gericht geobserveerd. De bevindingen worden genoteerd op het Pravoo formulier en hieruit kunnen bepaalde conclusies getrokken worden.

Het is belangrijk om het jonge kind de gelegenheid te geven om te ontwikkelen. Te ontwikkelen in zijn of haar eigen tempo zonder enige druk. Het is dan ook niet de bedoeling dat we met dit systeem ons meteen zorgen gaan maken als een kind een keer minder scoort. Het kan ons wel houvast geven als later blijkt dat het op hetzelfde onderwerp wederom niet in de lijn der verwachting scoort.

Mocht het wel zijn dat wij naar verloop van tijd ons toch zorgen maken over uw kind dan gaan wij eerst gericht observeren om vervolgens het probleem met u als ouder of verzorger te bespreken. Tijdens dit gesprek bespreken we onze zorgen en willen we graag met u uitwisselen hoe u over onze zorgen denkt. Samen zullen we een vervolg traject afspreken en willen wij u graag in contact brengen met de passende instanties die uw kind en u kunnen helpen. Wij benaderen geen instanties voordat wij dat met u bespreken!

De uitkomsten van de observatie en het oudergesprek bespreken wij in het groepsoverleg van pedagogisch medewerkers en leidinggevende. Aan de hand hiervan wordt de werkwijze op de groep besproken en waar nodig aangepast.

Wij proberen aan alle kinderen de ondersteuning te bieden die het kind nodig heeft. Dit doen wij niet alleen. Wij werken o.a. samen met het consultatiebureau en Centrum voor Jeugd en Gezin / Sociaal Team Menterwolde. Ons uitgangspunt hierbij is dat we alles doen in overleg met ouders want ouders kennen hun kind het beste!

Elk kind krijgt een persoonlijk ontwikkelingsboekje en deze zullen we tijdens het oudergesprek met de ouders bespreken. De ouders mogen de lijst uiteraard uitgebreid bekijken en lezen waar we op scoren. Zijn er eerder bijzonderheden dan wachten we uiteraard niet tot het oudergesprek, maar gaan we graag eerder met de ouders in gesprek zoals bovenstaand beschreven.

Als de kinderen 4 jaar worden en ze nemen afscheid van de dagopvang van Het Apenstaartje, dan overhandigen wij u het persoonlijke ontwikkelingsboekje van het kind. U bent vrij in uw keuze om daarmee te doen wat u wilt dus, of u het wel of niet wilt overhandigen aan de basisschool. Gaat uw kind gebruik maken van de buitenschoolse opvang dan worden eventuele bijzonderheden besproken met de medewerkers van de buitenschoolse opvang. Het kind mag kosteloos een dagdeel meedraaien en spelen op de buitenschoolse opvang om te wennen aan de nieuwe omgeving en pedagogisch medewerkers. Ook op de buitenschoolse opvang willen wij uw kind die zorg en begeleiding bieden die het nodig heeft.

Soms kan het echter zo zijn dat wij het raadzaam vinden om, als uw kind vanuit de kinderopvang doorstroomt naar de basisschool, een overdracht te doen met de leerkracht van de basisschool. Wellicht hebben wij de indruk dat de ontwikkeling van uw kind op een bepaald vlak niet helemaal verloopt zoals het zou moeten. In het overdracht formulier staat de ontwikkeling van het kind omschreven. De leerkracht is op deze manier op de hoogte van de vaardigheden. Ook weet hij/zij wie het kind heeft begeleid op het kinderdagverblijf en kan er eventueel een terugkoppeling plaatsvinden. Voordat wij dit formulier aan de basisschool overhandigen gaan wij eerst met u in gesprek. U krijgt het formulier eerst zelf te lezen en wij overhandigen het formulier alleen als u toestemming geeft.

Graag willen wij benadrukken dat we het samen doen. In alles wat we doen proberen we de leefwereld waarin kinderen opgroeien te verbinden: thuis, kinderopvang, buurt en school. Zo creëren we een emotioneel positief klimaat waarin kinderen kunnen groeien en ontwikkelen! Wij hopen met dit volgsysteem een bijdrage te kunnen leveren aan de ontwikkeling van de kinderen en ze goede start te geven op de basisschool!

Hoofdstuk 5

Overbrengen van waarden en normen aan kinderen (socialisatieproces).

Inleiding

Op een kindercentrum is er een voortdurend proces van het overbrengen van waarden en normen. Kinderen moeten leren hoe met elkaar en met materiaal om te gaan. Pedagogisch medewerkers hebben hier een belangrijke rol in. Dit is te zien aan de manier waarop de pedagogisch medewerkers met de kinderen omgaan en hoe ze de kinderen stimuleren met elkaar om te gaan, maar ook hoe de pedagogisch medewerkers met elkaar en met de ouder(s) omgaan. Het is belangrijk dat het team die waarden en normen duidelijk voor ogen heeft, zodat er geen verwarring ontstaat. Elke pedagogisch medewerker is zich bewust van haar voorbeeldfunctie in taal, gedrag en houding.

Het Apenstaartje beschikt over de volgende vijf pedagogische middelen om het overbrengen van waarden en normen aan kinderen te realiseren:

1 - In de leidster-kindrelatie bieden wij gelegenheid voor het socialisatieproces van een kind.

Basale waarden en normen sluiten aan bij de Nederlandse cultuur: elkaar met de naam aanspreken, op de beurt wachten, niet door elkaar heen praten.

Er worden bij ons specifieke regels gehanteerd ten aanzien van o.a. conflicten oplossen, de gezamenlijke maaltijd, grenzen stellen en bestraffen.

Voorbeelden:

- situaties zoveel mogelijk door de kinderen zelf laten oplossen.
- netjes eten (niet met de mond vol praten, niet schrokken e.d.)
- geen speelgoed afpakken
- elkaar geen pijn doen

Wij vinden het belangrijk dat elk kind serieus genomen wordt, er is wederzijds respect tussen de kinderen en pedagogisch medewerkster, de kinderen onderling en tussen de pedagogisch medewerker en ouders.

Voorbeelden:

- geen kindertaal gebruiken.
- rustige omgang en benadering van de kinderen.
- gesprekken over de kinderen, ouders en/of elkaar worden apart van de groep besproken.

2 - Door de wijze waarop wij de binnen- en buitenruimte aanbieden en inzetten draagt bij aan het socialisatieproces van een kind.

Heldere en eenduidige afspraken over wat kan en mag in alle ruimtes én de wijze waarop men elkaar, kinderen en pedagogisch medewerker, aan de afspraken houdt. Deze afspraken zijn terug te vinden in onze huisregels.

Voorbeelden:

- na het toiletbezoek handen wassen. (voor zowel PM als kind)
- niet rond en onder de tafel spelen/rennen.
- kinderen mogen niet spelen in de hal
-

3 - In en met de groep dragen wij zorg voor het socialisatieproces van een kind.

In de groep wordt met de kinderen gesproken over afspraken en omgangsvormen. Met elkaar afspreken van manieren om elkaar ook aan de afspraken te houden maar ook over respectvol met elkaar omgaan, je open stellen voor elkaar. Door middel van verwoorden van wat er gebeurt tijdens sociale interacties zoals samen iets leuks, spannends, akeligs, verdrietigs of ontroerends beleven.

4 - Bij het organiseren en aanbieden van activiteiten kiezen wij voor een aanpak die een bijdrage levert aan het socialisatieproces van een kind.

Door middel van afspraken die stimuleren dat iedereen tijdens activiteiten rekening houdt met elkaar, samen deelt en elkaar helpt kan solidariteit ontstaan.

In de activiteitenplanning wordt aandacht besteed aan culturele en religieuze vieringen en rituelen.

Voorbeelden:

- een vast dagritme.
- verjaardagen in een kring met de verjaardagsstoel.
- elke maand nieuwe thema's die worden uitgewerkt door middel van werkjes, liedjes, verhalen, gesprekken, bijvoorbeeld aan tafel.

5 - Wij gaan met het spelmateriaal om op een wijze die het socialisatieproces van een kind stimuleert.

Spelmateriaal biedt de mogelijkheid om rollen uit het alledaagse leven te oefenen: keukenattributen, bedjes, verkleedkleden, koffertjes en tassen ed. Ook bij het gebruik van spelmaterialen hanteren wij duidelijke regels.

Voorbeelden:

- spelmaterialen op zo'n manier gebruiken waar het voor bedoeld is.
- geen speelgoed stuk maken.

Hoofdstuk 6

Seksuele vorming bij kinderen

Seksuele ontwikkeling is een onderdeel van de totale vorming van het kind en heeft te maken met gevoelens, warmte, sfeer, troost, respect, liefde en intimiteit. Bij kinderen zien we dat seksualiteit, lichamelijkheid is gericht op het ontdekken van het eigen lichaam en dat van anderen en het ontwikkelen van gevoelens die daarbij horen. Seksualiteit is een natuurlijk onderdeel van ons leven, ook dat van een kinderleven. Juist in de kinderopvang is het van belang kinderen hierbij op een goede manier te begeleiden.

6.1 De praktijk

De pedagogisch medewerkers van Het Apenstaartje komen bijna dagelijks in aanraking met kinderen die bezig zijn met het ontdekken van het eigen en elkaars lichaam. Onderstaand enkele voorbeelden;

Dagopvang,

- Bij de wc's wordt uitgebreid gekeken naar elkaars geslachtsdelen. Waar plast een jongetje mee en hoe doet een meisje dat? Ook dan komen er vragen bijv. "Wat is dat?" "Dat heb ik niet." of "Papa/mama heeft dat ook!".
- Kinderen die woorden zoals "poep", "pies" en "piemel" hebben ontdekt en het heerlijk vinden deze woorden zoveel mogelijk te roepen.
- Bij het verschonen even met zijn of haar plassertje spelen.
- Doktertje spelen. Soms gaan hierbij wat kleren uit en bestuderen ze elkaar. "Zien we er wel hetzelfde uit?"

Buitenschoolse opvang,

- Stoeien, over elkaar heen hangen op de bank.
- Tijdens het kleien grote piemels maken of borsten met tepels en daar heel erg veel plezier om hebben.
- Ook op de BSO is doktertje spelen bij de jongste kinderen een populair spelletje.

Bovenstaande voorbeelden zijn normaal en horen bij de ontwikkeling van een kind. De pedagogisch medewerkers reageren op deze zaken natuurlijk en beantwoorden vragen die de kinderen hebben. Als ze merkt dat kinderen nieuwsgierig zijn naar de verschillen tussen jongens en meisjes zal ze hier aandacht aan besteden.

Als kinderen doktertje spelen is dit voor de pedagogisch medewerkster geen reden om in te breken. Doktertje spelen hoeft immers niet gericht zijn op ontdekken het kan even goed als fantasiespel worden gespeeld zoals "vadertje en moedertje". Kinderen krijgen evengoed de ruimte om te ontdekken en onderzoeken, maar er wordt goed in de gaten gehouden wat de kinderen aan het doen zijn.

6.2 Onze visie

De pedagogisch medewerker staat open voor vragen van kinderen en geeft antwoord op deze vragen. Het doel daarvan is dat seksualiteit voor een kind geen negatieve lading krijgt. Ze benoemt wat kinderen met elkaar doen en helpt kinderen bij het stellen van grenzen. De pedagogisch medewerker leert kinderen ja of nee te zeggen wanneer ze door een ander worden aangeraakt. Ze bespreekt met de kinderen wat oké is en wat niet oké is en dat kinderen rekening moeten houden met elkaars gevoelens. De pedagogisch medewerkster is verantwoordelijk voor het overbrengen van waarden en normen op dit gebied.

Aandachtspunten;

- Kinderen mogen, tijdens welk spel dan ook, niet uit de kleren gaan. Het truitje omhoog doen en de blote buik laten onderzoeken met een stethoscoop zien wij niet als kleren uitdoen en vinden wij acceptabel.
- De pedagogisch medewerker houdt goed in de gaten of het spel wat er gespeeld wordt wel vrijwillig gebeurt. (Jonge) kinderen kunnen erg hard naar elkaar zijn en weten soms feilloos hoe ze de ander moeten dwingen mee te gaan in hun (seksuele) spel.
- Er wordt goed in de gaten gehouden of er veilig wordt gespeeld. Er mogen geen “echte” prikjes worden gegeven met stokjes of andere voorwerpen op welke plaats op het lichaam dan ook.
- Er worden grenzen gesteld bij “seksuele” spelletjes tussen kinderen met grote leeftijdsverschillen. Een kind van 12 zit in een andere seksuele ontwikkeling dan een kind van 5. Bij zo’n leeftijdsverschil kan er sprake zijn van emotioneel overwicht (manipulatie/dwang) van het oudste kind over het jongste kind.
- Er gelden regels voor het vertellen van vieze moppen of het eindeloos roepen van schuttingtaal. Dit soort woorden zijn grof bedoeld en kunnen zeer aanstootgevend zijn voor anderen. Tevens past dit niet in de normen en waarden waar Het Apenstaartje voor staat.

6.3 Grenzen

Het is pedagogisch medewerkers toegestaan om grenzen te stellen op de momenten waarop de kinderlijke belangstelling voor bloot ongelegen komt. Het is niet oké om altijd en overal met “seksuele” spelletjes bezig te zijn.

Het ene kind houdt van knuffelen, aanraken en kusjes geven. Het andere kind echter kan het erg onprettig vinden en vind het niet fijn om aangeraakt te worden. Kinderen geven signalen, soms duidelijk soms minder duidelijk. De pedagogisch medewerker dient deze signalen te herkennen en te respecteren. Door een kind nee te leren zeggen bij ongewenste aanraking maak je kinderen ook weerbaar tegen misbruik.

Ook als pedagogisch medewerker mag je grenzen aangeven. Kinderen geven geslachtsdelen allerlei benamingen en als pedagogisch medewerker kun je het beste dezelfde benamingen gebruiken. Heeft de pedagogisch medewerker moeite met die benaming is het geen probleem een andere benaming te kiezen zolang het kind maar begrijpt dat het om hetzelfde gaat. Wel is het erg belangrijk dat de medewerker geen moeite heeft om bepaalde woorden te gebruiken.

Als een pedagogisch medewerker het onprettig vindt dat een kind haar borsten aanraakt mag de pedagogisch medewerker dit kenbaar maken. Iedere pedagogisch medewerker mag daarin haar eigen grens trekken. Natuurlijk kan dit een keer per ongeluk gaan of een kind zoekt troost en raakt daarbij de borsten aan door zich tegen de medewerkster aan te vlijen. Een grens trekken is oké, maar we willen alleen wel dat iedereen ontspannen reageert op seksualiteit.

De pedagogisch medewerkers van kindercentrum Het Apenstaartje staan open voor zaken die ouders/verzorgers belangrijk vinden rondom dit onderwerp. Dit zolang het past binnen het beleid, visie en mogelijkheden van Het Apenstaartje. Een gouden regel hierin, het belang van het kind dient altijd voorop te staan.

Hoofdstuk 7

De oudercommissie

Inleiding

Kindercentrum Het Apenstaartje staat open voor de wensen en meningen van de ouders en vindt het belangrijk dat ouders meedenken over de opvang en opvoeding van hun kinderen. In de wet Kinderopvang is vastgelegd dat kinderopvangcentra een oudercommissie moeten hebben die inspraak heeft in het beleid. Het gaat daarbij om zaken die voor meerdere of voor alle ouders en kinderen van belang zijn. De leden van de oudercommissie zijn vertegenwoordigers van de gehele groep. Ze worden gekozen (gevraagd) uit de ouders van alle kinderen die van de opvang gebruik maken. Zo kan de oudercommissie bijdragen aan de ontwikkeling van een goed functionerend kindercentrum.

Er wordt drie tot vier keer per jaar vergaderd en deze vergadering wordt samen met de oudercommissie van de buitenschoolse opvang gehouden.

7.1 Taken

De oudercommissie mag gevraagd en ongevraagd adviseren over de onderwerpen waarop de oudercommissie adviesrecht heeft:

- Wijze van uitvoeren van het kwaliteitsbeleid (aantal leidsters, groepsgrootte, opleidingseisen leidsters, verantwoorde uitvoering van de werkzaamheden)
- Voedingsaangelegenheden
- Algemeen beleid op het gebied van opvoeding, veiligheid, gezondheid en hygiëne
- Openingstijden
- Beleid met betrekking tot spel- en ontwikkelingsactiviteiten
- Vaststellen of wijzigen klachtenregeling en aanwijzing leden klachtencommissie
- Wijzigen van de prijs van de kinderopvang.

7.2 Status

Het kindercentrum mag slechts afwijken van het advies van de oudercommissie als schriftelijk en gemotiveerd wordt aangegeven dat het belang van het kindercentrum zich tegen het advies verzet.

Hoofdstuk 8

Klachten

Kindercentrum Het Apenstaartje neemt klachten zeer serieus. Wij gaan ervan uit dat klachten adviezen zijn van betrokken ouders. Het kindercentrum kan daarvan leren. Het klinkt misschien gek, maar we zijn dus blij met klachten. Niet met het feit dat ze voorkomen, maar wel dat u de moeite neemt ze met ons te bespreken.

Omdat kindercentrum Het Apenstaartje graag werkt aan haar kwaliteit en communicatie voor de samenwerking in het zorgen voor uw kind zo belangrijk vindt hopen we dat u in de eerste instantie met ons in gesprek gaat. We kunnen dan snel reageren en de klacht verhelpen

Als u het lastig vindt om te klagen dan kunt u de hulp van de oudercommissie inroepen. Leden van de oudercommissie kunnen u helpen de klacht bespreekbaar te maken.

De oudercommissie geeft aan,

"De oudercommissie van kindercentrum Het Apenstaartje heeft naast een adviserende rol voor het kindercentrum ook een bemiddelende rol tussen u als ouder/verzorger en het kindercentrum . Wanneer u vragen, opmerkingen of klachten heeft en u wilt of kunt dit niet rechtstreeks met het management van het kindercentrum bespreken dan kunt u contact opnemen met één van de genoemde leden van de oudercommissie. (zie www.het/apenstaartje.nl, menu oudercommissie) Samen met u kunnen wij zoeken naar een passende oplossing voor uw situatie. Tevens kunnen wij bemiddelen tussen u en het kindercentrum. Daarnaast kunnen wij u begeleiden wanneer er sprake zou zijn van een klacht die bij de officiële instanties wordt ingediend. De leden van de oudercommissie zijn van mening dat klachten in veel gevallen kunnen en zullen leiden tot verbeteringen".

U kunt de klacht zowel mondeling alsook schriftelijk indienen. Als u de klacht bij Marga Oolders of bij de oudercommissie heeft neergelegd krijgt u altijd binnen 14 dagen een schriftelijke reactie. Uw klacht, en de reactie daarop wordt geregistreerd. Dat maakt onderdeel uit van de voorschriften waaraan kindercentrum Het Apenstaartje zich als kindercentrum moet houden.

Het Apenstaartje is aangesloten bij de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen, www.degeschillencommissie.nl en het is ook mogelijk, desgewenst, uw klacht direct bij De Geschillencommissie in te dienen of bij onvoldoende tevredenheid na de interne klachten procedure. Het klachtenreglement kunt u op site van Het Apenstaartje downloaden. Tevens ligt het ter inzage op het kindercentrum en u kunt natuurlijk, op verzoek, een exemplaar toegezonden krijgen.